

Motion till riksdagen

1986/87:Sk508

Tommy Franzén och Nils Berndtson (vpk)

Sambandscentralen i Gryt

I samband med försöksverksamheten med regional ledningscentral för kustbevakningen i östra distriktet beslutades om neddragning av verksamheten vid bl. a. sambandscentralen i Gryt i Östergötlands skärgård. Åtgärden strider mot riksdagens uttalade vilja. År 1976 beslutade riksdagen om en nationell skärgårdspolitik med målet att bevara en bofast befolkning i skärgården. År 1986 beslutade riksdagen att någon omorganisation av verksamheten vid "vissa sambandscentraler" inte skulle få genomföras med mindre än att riksdagen skulle ges möjlighet till prövning. Bägge dessa riksdagsbeslut har åsidosatts av tullverket, vilket är huvudman för kustbevakningens sambandscentraler (Sbc).

Genom att kraftigt dra ned verksamheten, från fem tjänster till en, vid sambandscentralen i Gryt har den tidigare dygnet-runt-verksamheten minimerats till ett öppethållande endast under vardagar kl. 08.00–15.30 med enbart sporadisk passning. Den tjänst som kvarstår skall förutom passningen av centralen också utföra underhållsarbeten m. m. Detta innebär att inte ens under den angivna "kontorstiden" kan sambandscentralens egentliga arbetsuppgifter upprätthållas, detta givetvis till men för den bofasta befolkningen i första hand men även för sjöräddning m. m.

En "försöksverksamhet" genomfördes under sommaren 1986 med ett begränsat öppethållande kl. 08.00–22.00 alla dagar. För detta krävs tre tjänster. Detta gav inte en fullgod passning då det under den stängda tiden endast fanns en automatisk telefonsvarare som hänvisade till Stockholm och ingen passning alls på VHF- eller PR-radion. Med den nu genomförda neddragningen är avsikten att telefonsamtal och VHF-samtal skall länkas till Stockholm och PR-radion helt lämnas i sticket. PR-radion är i stort sett det enda hjälpmedel vid en nödsituation som står till buds för fritidsbåtstrafiken. Dess räckvidd är dessutom så begränsad att det inte är möjligt att nå någon basstation inne på land mer än några nautiska mil. Därför utgör det en viktig del i sjösäkerheten att även basstationer för PR-bandet finns bemannade utmed våra kuster.

Sambandscentralernas arbetsuppgifter är bl. a. också att vara kontaktlänk mellan skärgårdsbefolkningen och olika räddnings- och sjuktransportinsatser, exempelvis att transportera sjuka människor från skärgårdsöarna till fastlandet och väntande ambulans. För detta krävs en lokalkännedom som rimligen inte kan finnas på en regional ledningscentral placerad och bemannad på Östermalm i Stockholm.

Utvecklingen med regional ledningscentral står inte i motsättning till

fortsatt verksamhet vid de lokala sambandscentralerna. Tvärtom utgör dessa ett utmärkt komplement till varandra.

Problemet som uppstått för kustbevakningen är regeringens krav på minskning av antalet anställda och utbyte av båttyper som kräver större besättning än tidigare. De tjänster som tidigare avsatts för sambandscentraler har i viss mån överförts till båtbesättningar. Det är viktigt att även båtarna har fulltalig besättning och kan vara till sjöss i så stor utsträckning som möjligt. Därför fordras ett tillskott av tjänster till kustbevakningen för att kunna upprätthålla en fullgod verksamhet med både båtpatrullering och passning av sambandscentralerna.

År 1985 gav tullverket ut ett arbetshäfte Tullen vässar klorna som används i grupparbeten om hur tullen skall förändra och förbättra verksamheten. Under behandlingen av kustbevakningen tas som sista punkt att diskutera upp samarbetet. Där sägs följande: "Samarbete och samverkan är honnörsord. Kan samarbetet förbättras? Inom vilka områden? På vilket sätt?" Det kan verka som en ödets ironi att slutresultatet av detta blir inte ett förbättrat samarbete och en bättre samverkan utan precis tvärtom. Neddragningen av verksamheten vid Gryt minskar möjligheten till samarbete och samverkan för skärgårdsbefolkningen, sjösäkerheten, naturvårdsintressena och den alltmer växande fritidsbåttrafiken.

En fortsatt dygnet-runt-verksamhet vid Gryts sambandscentral erfordrar fem tjänster. Tullverket har berövat sambandscentralen fyra. Vi föreslår därför att medel anvisas till återbesättning av de fyra tjänsterna vid Gryts sambandscentral. Detta erfordrar ett förhöjt anslag utöver regeringens med 0,8 milj. kr.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen beslutar att med anledning av proposition 1986/87:100 Bil. 9 till *Tullverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1987/88 att anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 800 000 kr. höjt förslagsanslag till 843 961 000 kr.

Stockholm den 15 januari 1987

Tommy Franzén (vpk)

Nils Berndtson (vpk)